

Slovenské zvesti

Slowakische Nachrichten *** Notices Slovaques ***Notizie Slovacche

51. ročník

ISSN 1017-3447

Číslo 3

www.slovenskezvesti.ch

NOVEMBER 2019

zsvs@zdruzenie.ch

Vydáva Zdrúženie Slovákov vo Švajčiarsku/ Vereinigung der Slowaken in der Schweiz

Association des Slovaques en Suisse /Associazione degli Slovacchi in Svizzera /Association of Slovaks in Switzerland

SLOVO VEĽVYSLANKYNE SR ANDREY ELSCHKEKOVEJ MATISOVEJ

Tento rok sa nesie v duchu 30. výročia Nežnej revolúcie, ktoré si pripomenieme v Bernskej radnici 19. novembra štátnou recepciou. Verím, že sa s mnohými z Vás pri tejto príležitosti opäť stretnem. Rok 1989 bol v našej novodobej histórii skutočným míľnikom, znamenal cestu návratu k demokracii a budovania trhovej ekonomiky. Pre tých z Vás, ktorí ste do Švajčiarska, v rokoch sovietskej okupácie Československa, prišli za slobodou, bol rok 1989 vytúženým prelomom, ktorý Vám umožnil obnoviť kontakty doma, či návrat na rodné Slovensko. Rok 1989 zároveň umožnil novým generáciám krajanov slobodne cestovať po svete a prichádzať aj sem do Švajčiarska za novými príležitosťami. Podľa oficiálnych švajčiarskych štatistík dnes vo Švajčiarsku žije a pracuje takmer 19 000 našich občanov. Po prirátaní tých s dvojitém občianstvom okolo 25 000. Silná komunita, silný hlas.

Dámy a páni,

Rok 2019 je dôležitým medzníkom nielen pre bilanciu 30 ročnej cesty Slovenska od Nežnej revolúcie v roku 1989 po súčasnosť, ale aj príležitosťou pripomenúť si 50. výročie založenia

Zdrúženia Slovákov žijúcich vo Švajčiarsku. Na ostatnom oficiálnom stretnutí Zdrúženia v októbri v Zürichu som úprimne vyjadrila slová vďaky za vynikajúcu spoluprácu, slová uznania za päť

desaťročí vedenia a práce v Zdrúžení. (pokračovanie na strane 6)

Toľké roky...slávnosť a rozlúčka...v plnom kvete

Ani sa z toho ešte neviem spamätať, že to bolo akože posledný krát, keďže som dlho žila v predstave, že združených Slovákov tu bolo vždy, odjakživa, a že bude vždy, akoby naveky...

Bolo tak pekné sa vidieť a stretnúť, ale tentokrát, žiaľ zo smutného dôvodu. Bolo mi skoro do plaču...ale aby sa tomu tak nestalo...a srdce sa pozdvihlo, pomohli milé tváre kolom dokola a krásne melódie a zlatý úsmev virtuózneho huslistu, ktorý nám s jeho hudobníkmi úplne čarovne zahral...A človek cítil, že ten duch slovenský – na tom nikto nič nezmení – odjakživa žije a bude žiť naveky...

Čo tu dnes zostáva, je len každému jednému a každej jednej, úplne každej: každej, čo toľko toho pre nás všetkých toľké roky robili a nás za ten celý čas toľkým obdarovali – za tých 50 rokov ich bolo veľa – d'akovat' a d'akovat'...

*...a z tej záhrady, čarovnej,
v ktorej kvitnú ruže,
tie ruže také, čo nikdy nezvädnú,
ruže rozdávať'...*

Zuzka Scheurer Čerheliová

Koncom jari 1969 som našiel vo svojej schránke na pošte vo východošvajčiarskom meste Buchs pri hraniciach s Rakúskom od dovedy mne neznámej skupiny Slovákov z okolia Zürichu a Bazileja anketový lístok, na ktorom sa jeho autori pýtajú na názor oslovenej osoby, či pokladá za potrebné založiť organizáciu Slovákov vo Švajčiarsku a či je ochotná v prípade jej vzniku spolupracovať.

Tak to začalo

Po krátkom čase som dostal pozvánku na stretnutie s ľuďmi, ktorí mali rovnaký alebo podobný názor ako ja. Boli to dvaja zo skupiny slovenských akademikov, ktorí po druhej svetovej vojne mohli odísť na štúdiá do Švajčiarska a po februárovom puči v Československu v r.1948 neuposlúchli príkaz domácich úradov prerušiť štúdium a okamžite sa vrátiť ale rozhodli sa ukončiť štúdium a zostať v emigrácii. Švajčiarske úrady im umožnili doštudovať pod podmienkou, že po skončení štúdia musia opustiť Švajčiarsko. Títo dvaja dostali výnimku, lebo si založili vo Švajčiarsku rodiny. Boli prítomní aj traja čerství utečenci a napokon emigrant žijúci mimo Slovenska od 12. veku, saleziánsky kňaz Otec Martin Mazák, ktorý poskytol na stretnutie jednu zo školských tried ústavu kde pôsobil. Hneď na začiatku nás oboznámil s listom, ktorý dostal od jedného tunajšieho občana (údajne z rodiny, ktorá aktívne podporovala neskoršieho prvého prezidenta Československa po jeho odchode z Rakúsko-Uhorska do exilu), v ktorom sa pisateľ vyjadroval imperatívnym spôsobom, že sa dozvedel o snahách Slovákov založiť vlastnú organizáciu a toto nesmie za žiadnu cenu pripustiť, lebo to by ohrozovalo československú jednotu. Reakcia prítomných bola jednoznačná: „Nato sme neemigrovali, aby sa nám niekto pokúšal rozkazovať!“ A rozhodli sa na list vôbec nereagovať a po debate pretvorili túto skupinu na prípravný výbor pre založenie samostatnej celošvajčiarskej organizácie Slovákov a ich priateľov.

A napriek masívnej kampani proti založeniu celošvajčiarskej organizácie Slovákov vo Švajčiarsku v časopise Svazu československých spolku bolo pri začiatku zakladajúceho valného zhromaždenia 120 už prihlásených členov, z ktorých iba jeden navrhoval založiť organizáciu neskôr, proti nebol nik. Schválili doteraz vykonanú prácu prípravného výboru, schválením Stanov a voľbou členov do jej orgánov vzniklo v zmysle švajčiarskeho práva Združenie priateľov Slovenska.

Nastal čas budovania Združenia, vyhľadávanie spoluprodákov roztrúsených po celom Švajčiarsku, zakladanie Miestnych skupín Združenia, aby sa spoločenský život Slovákov vo Švajčiarsku neobmedzoval iba na oblasť Bazileja alebo Zürichu, informovať ich o tunajších zvyklostiach, ktoré neboli totožné s našimi zvyklosťami na Slovensku, vzbudzovať v nich hrdosť na to, že sú Slováci, majú dávnu kultúrnu minulosť. Hľadali sme cestu k spoluprodákom vo svete a stali sa

Odpoveď bola jasná:

Dvakrát hej!

A pretože som mal možnosť poslúžiť niekoľkým novoprichádzajúcim utečencom prekladaním dokumentov, prípadne sprevádzať ich po miestnych úradoch a mal som aj nejaké poznatky o ich potrebách a názoroch, pripojil som ich k anketovému lístku a následne ho aj odoslal.

zakladajúcimi členmi vytvárajúceho sa Svetového kongresu Slovákov, propagovali a podporovali sme ho. Ale už vtedy ani čert nespál. Aj na nás – prašivé ovce, ktoré si dovolili opustiť košiar komunistickéj dobroty a rozhodli sa pre slobodný život – spočívalo iste bdelé oko štátnej bezpečnosti. A mieru ich zdanlivej nečinnosti prerušila snaha Miestnej skupiny Združenia v Zürichu, ktorej som bol vtedy predsedom. Mesto Zürich sa chcelo zviditeľniť v Európe, tak pozvalo európske štáty prezentovať ich v jednotlivých mestských častiach a ponúkli sme prezentovať slovenskú kultúru a aj krátku históriu. Na sekretariáte zürišského mešťanostu našu iniciatívu privítali, lebo československé vyslanectvo v Berne na ich ponuku nereagovalo a uistili nás, že nás budú informovať ako sa môžeme do akcie zapojiť. Pokiaľ viem, odpoveď neprišla ani do včerajšieho večera. Ale prišla re-akcia v podobe pamfletu, v ktorom Karol Sidor očierňuje osoby, ktoré majú pozitívny postoj ku Svetovému kongresu Slovákov a odrádza od neho, jeho autorom je „Odbočka Združenia Slovákov v Zürichu“. Bola podaná na poštu v Bonne a rozoslaná po Európe. Musel som veľakrát uisťovať statočných vlastencov, že sadli na lep našim neprajníkom a neprečítali si ju. Bolo v nej veľa nezmyslov a protirečení, čo si mohli všimnúť. Po dvoch funkčných obdobiach vo výbore som sa rozhodol nekandidovať do Výboru. A v mladšej generácii boli aj takí, ktorí prisluhovali našim neprajníkom. Rozchyrovali, že Stanovy sú v rozpore so švajčiarskymi zákonmi, a na otázku v čom odpovedali iba posmešne „hľadajte“. A navrhli meniť aj základné ustanovenie tak, že Združenie nie je slovenskou organizáciou, Vo výbore nebola ochota zaoberať sa s vecou ešte raz a naliať členom čistého vína. Generálne zhromaždenie ako najvyšší orgán sa rozhodlo odvolať doterajšie vedenie a zvolilo nové, ktoré sa jasne osvedčilo za slovenskosť Združenia a tak odvrátilo jeho rozpad. A život bežal ďalej. Pracovali sme...

Dožili sme sa 1. januára 1993 i 6. októbra 2019, kedy sme konštatovali, že ciele Združenia sme čestne dosiahli. To vyznamenanie, ktoré som dostal patrí Vám všetkým, ktorí nezištne pracovali, ktorí ho veľkoryso podporovali, robili dobré meno Slovensku a Slovákom, obraňovali ho, Vám všetkým: živým či zosnulým.

Ďakujem Vám!

Aristid Zelenay

50. VÝROČIE ZDRUŽENIA SLOVÁKOV VO ŠVAJČIARSKU

V nedeľu 6. októbra 2019 sme sa zišli vo farskej sále kostola Bruder Klaus v Zürichu, aby sme oslávili 50. výročie založenia Združenia Slovákov vo Švajčiarsku a zároveň slávnostne ukončili jeho činnosť. Podujatie bolo profesioálne zorganizované, doplnené výstavou fotografií, dokumentov a knižných publikácií z 50 ročnej histórie Združenia. Usporiadatelia pripravili slávnostný program obohatený koncertom skupiny «Milan Veróny band» z Bratislavy, ktorý nám okrem klasickej hudby pripomenul melódie našej mladosti a tak prispel k dobrej a srdečnej nálade prítomných. Okrem iných hostí nás svojou prítomnosťou a príhovormi poctili aj pani veľvyslankyňa Andrea Elscheková-Matisová, sprevádzaná svojou prvou tajomníčkou pani Lindou Kapustovou Helbi-

chovou a pánom Jánom Varšom, predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Pripomenuli sme si zakladateľov Združenia, ako aj jeho aktívnych činiteľov. Ich oduševnené a obetavé pôsobenie bolo ocenené pamätnou medailou. Jeden zo zakladajúcich členov Združenia a jeho dlhoročný predseda je pán Aristid Zelenay. Neskôr prebrali žezlo p. Bohuš Šťastný, p. Margita Trusková, p. Monika Švajlenová a posledné dva roky p. Zdenka Bodoriková. Skupina dobrovoľníkov zo Združenia pripravila chutné pohostenie aj s

výborným slovenským vínom. Pani Zlatka Bodoriková nás prekvapila nádhernou a aj výbornou domácou tortou. Všetkým, ktorí priložili ruky k dielu, veľká vďaka.

Nepatrím medzi zakladajúcich členov, do Švajčiarska som prišla až v roku 1978. Našla som už fungujúce, aktívne Združenie, ktoré usporadúvalo skvelé akcie kultúrneho, spoločenského a historicko-politického charakteru za účelom šírenia slovenskej kultúry a stlmenia krajanského života vo Švajčiarsku. Zúčastnila som sa všetkých slovenských plesov v hoteli International a v Casine Zürichhorn, všetkých zabíjačiek, tanečných zábav, divadelných predstavení, vystúpení folklórnych skupín, piknikov v prírode, pamätných akademii k rôznym výročiam, osláv Dňa štátnosti SR, osláv ku Dňu matiek a mnohých ďalších. Všetky spomenuté akcie mi budú v budúcnosti veľmi chýbať.

Vo Švajčiarsku žije v súčasnosti 19'000 Slovákov so slovenským pasom a 6'000 Slovákov s dvojitým občianstvom. Pýtam sa, ako je možné, že z 25'000 Slovákov sa nenašlo zopár nadšencov z radov mladších, ktorí by prevzali vybudované hodnoty a pracovali naďalej na zveľadňovaní Združenia. Odchádzala som domov so smútkom na duši, s vedomím, že padnutím železnej opony, padli aj ľudské hodnoty, ako národné povedomie a hrdosť, oduševnenosť, nadšenie pre dobrú vec.

KG/16.10.19

Milí krajanovia

Slovné spojenie „v minulom storočí, z minulého storočia“ vyvoláva v mladom človeku dojem niečoho historického, naozaj starého, rokmi poznačeného. Aj Združenie Slovákov vo Švajčiarsku vzniklo v minulom storočí, keď slovenskí emigranti z Československa cítili potrebu spojiť svoje individuálne osudy a vzájomne si pomáhať budovať život v novej krajine.

Dnes, v roku 2019, keď oslavujeme 50 rokov bohatej nepretržitej činnosti Združenia sa pýtam: je spolok starý? „z minulého storočia?“ Na túto otázku nech si odpovie každý sám.

S istotou však môžeme povedať, že spolok svoje poslanie a ciele splnil. Združenie svojimi dlhoročnými aktivitami a rôznymi podujatiami podporovalo a oživovalo národné povedomie, kultúru a tradície.

Nezanedbateľne tým prispelo k propagácii Slovenska a jeho kultúry. Samostatná Slovenská republika je integrovanou súčasťou modernej Európskej únie a reprezentuje sa dnes dôstojne už sama. A aj slovenská komunita vo Švajčiarsku je životaschopná.

Vydávaním vlastného spolkového bulletinu Slovenské zvesti sa spolok dlhé roky staral o informovanosť krajanov, čím im uľahčoval orientovanie sa v novom prostredí a v zaradení sa do spoločnosti. Spočiatku vychádzal ako mesačník, neskôr aspoň 4 krát do roka, celých 50 rokov. V dnešnej modernej dobe technológií túto činnosť prevzali „chat“-y a „Facebook“-záujmové skupiny...jednoducho už sme zase v inej dobe.

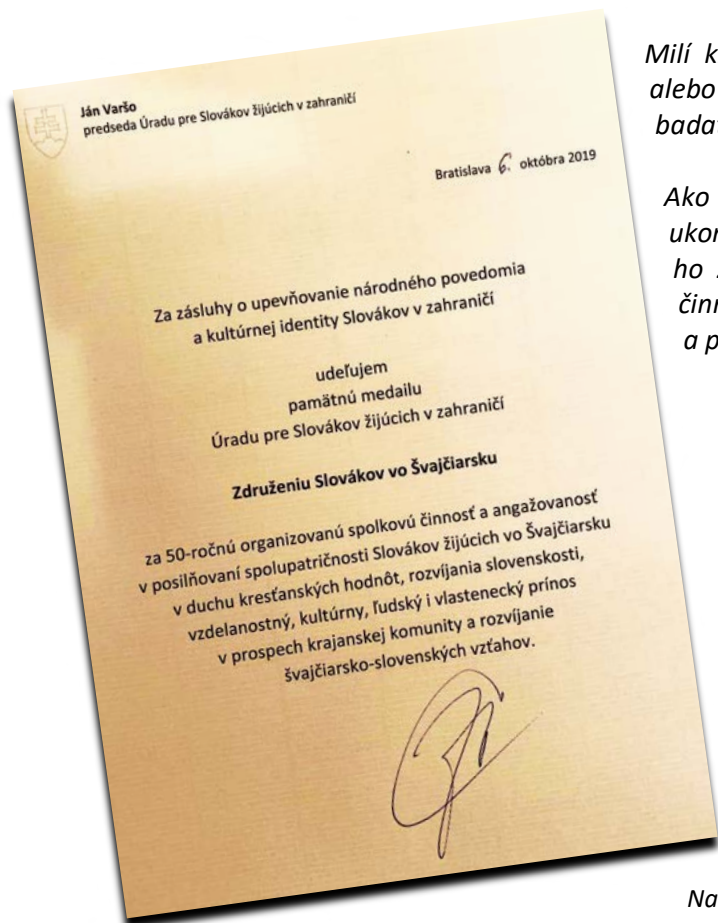
Nezabudnime ešte pripomenúť rok 2013, kedy bolo Združenie pri založení Slovenskej školy a škôlky Zürich, zobralo ju pod svoje krídla a administratívne ju neustále podporuje. Spoločne sa nám podarilo zabezpečiť pravidelnú výučbu slovenského jazyka u najmenej generácie. To by mohlo byť zárukou, že naša slovenčina bude znieť Zürichom a okolím i naďalej.

Milí krajanovia, či už je Združenie staré, z minulého storočia, alebo nie, buďme hrdí na jeho existenciu, pretože urobilo badateľnú brázdou na poli života Slovákov v zahraničí.

Ako už viete ostatné Generálne zhromaždenie rozhodlo o ukončení jeho aktivít k 31.12.2019. Všetkým Vám, ktorí ste ho založili, spravovali, finančne ale aj svojou dobrovoľnou činnosťou podporovali, boli jeho vernými členmi a priaznivcami po celé tie roky patrí jedno veľké ĎAKUJEM.

(z príhovoru Zdenky Bodoríkovej na slávnosti 50. výročia ZSvŠ)

Na slávnosti 50. výročia činnosti ZSvŠ prevzala Zdenka Bodoríková od predsedu ÚSZZ J. Varša pamätnú medailu

VÝŤAH Z UZNESENÍ VÝBORU ZSVŠ ZO DŇA 3.11.2019

1. Oficiálna činnosť ZSVŠ končí k 31.12.2019.
2. Archivácia dokumentov ZSVŠ stále prebieha. Vzhľadom na veľké množstvo materiálov nie je ukončená. Výbor ZSVŠ sa uzniesol predĺžiť lehotu na digitalizáciu do 31.12.2020.
3. V náväznosti na stále prebiehajúcu digitalizáciu sa výbor ZSVŠ uzniesol ponechať prenájom archívu podľa potreby. Správou archívu poveruje Ing. Denisu Tribulovú.
4. Z archívnych materiálov, ktoré už sú digitalizované, bolo 10 rokov činnosti ZSVŠ odovzdaných ÚPN v Bratislave.
5. Zoznam kníh, ktoré ešte sú v archíve ZSVŠ bol ponúknutý inštitúciám: Schweizerische Osteuropabibliothek Bern, ETH Bibliothek Zürich. Na ich rozhodnutie o záujme sa čaká.
6. **Výpočtová a iná technika** (tlačiareň, monitor, notebook, skener, projektor, diktafón), ktorá je majetkom ZSVŠ, má nulovú účtovnú hodnotu. Výbor sa uzniesol dať tlačiareň, monitor a diktafón, do užívania Slovenskej školy a školy v Zürichu. Notebook prenecháva Mgr. Lenke Valachovej, skener a projektor Ing. Denise Tribulovej. Tento majetok bude odovzdaný na základe preberacieho protokolu.
7. Všetok spotrebný a dekoratívny materiál sa prenecháva Slovenskej škole a škole v Zürichu.
8. Tretím číslom Slovenských zvestí v roku 2019 uzatvárame vydávanie nášho spolkového bulletinu.
9. **Elektronické médiá ZSVŠ** (webová stránka, email, facebook) budú aktívne do 31.12.2020. Za informovanie verejnosti o definitívnom ukončení ich funkčnosti sú zodpovedné Mgr. Lenka Valachová, Ing. Denisa Tribulová a Renáta Muchová. Od 1.1.2020 budú elektronické médiá ZSVŠ slúžiť už len na zverejnenie oznamov súvisiacich s ukončením činnosti ZSVŠ.
10. Za zrušenie poštovej adresy ZSVŠ k 31.12.2020 je zodpovedná Zdenka Bodoríková. Za zrušenie telefónneho čísla ZSVŠ k **31.12.2019** je zodpovedná Renáta Muchová.
11. K 31.10. 2019 disponuje ZSVŠ finančnými prostriedkami vo výške CHF 11'676.73. Výbor sa uzniesol prerozdeliť z financií ZSVŠ sumu CHF 7000,- na projekty zamerané na podporu slovenského jazyka a kultúry vo Švajčiarsku. Zostatok financií bude slúžiť na pokrytie nákladov spojených s vydaním SZ č.3/2019, nájomného archívu a ďalších administratívnych poplatkov. Spravovanie financií a následné zrušenie poštového konta je v kompetencii Zdenky Bodoríkovej a Ing. Moniky Švajlenovej. Konto bude zrušené po vyrovnaní všetkých záväzkov spojených s činnosťou ZSVŠ a jej ukončením.
12. Výbor ZSVŠ berie na vedomie, že Slovenská škola a škôlka v Zürichu sa osamostatní k 1.1.2020.

Ďalšie informácie budú zverejnené už len na webovej stránke ZSVŠ.

Ospravedlnenie

Milí čitatelia Slovenských zvestí,
ospravedľujeme sa za tlačovú chybu v predošlom čísle Slovenských zvestí 2/2019. Vo výťahu zo zápisnice z Generálneho zhromaždenia zo dňa 26. januára 2019 došlo k vypadnutiu textu, čo pri automatickom číslovaní znamenalo posun jednotlivých bodov. Táto chyba nemá vplyv na správnosť celého výťahu zápisnice. Program GZ bol uverejnený v Slovenských zvestiach 4/2018 a bol aj dodržaný.

Ďakujeme za pochopenie.

Redakcia SZ

Od 1.1. 2020 budú na webovej stránke ZSVŠ www.slovenskezvesti.ch uvedené len informácie súvisiace s ukončením činnosti spolku. Za pochopenie ďakujeme.

SPRÁVY Z VEĽVYSLANECTVA SR V BERNE

PREZIDENTKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZUZANA ČAPUTOVÁ SI V ASCONE PREVZALA CENU ZA POLITICKÚ KULTÚRU

Prezidentka Slovenskej republiky si dňa 10. augusta 2019 v švajčiarskej Ascone prevzala európsku cenu za politickú kultúru. Túto cenu už niekoľko desaťročí udeľuje Nadácia Hansa Ringiera. V minulosti bola udelená viacerým osobnostiam európskej politiky, napríklad nemeckému prezidentovi Frankovi-Walterovi Steinmeierovi, predsedovi Európskej komisie Jeanovi-Claudovi Junckerovi, srbskému prezidentovi Borisovi Tadičovi, predsedovi Európskej rady Donaldovi Tuskovi či nemeckému ministrovi zahraničných vecí Hansovi-Dietrichovi Genscherovi.

(pokračovanie z titulnej strany)

Vaše Združenie po celých 50 rokov spájalo krajanov vo Švajčiarsku. Od založenia spolku v roku 1989 - v časoch bez spiatého domova - do Československa, na Slovensko - v časoch hľadania si nového domova, tu vo Švajčiarsku, bolo práve Združenie "Vaším Slovenskom" - Vaším prepojením s domovom. Odvtedy sa spolok ďalej vyvíjal a sprevádzal svojou činnosťou viac ako dve generácie krajanov. Združenie organizovalo zájazdy, kultúrne a športové podujatia, nezištne pomáhalo krajanom integrovať sa v novom prostredí a v neposlednom rade budovať národné povedomie. Združenie napomohlo založeniu úspešného folklórneho súboru Kolečko, ktorý funguje už viac ako polstoročie dodnes. Združenie tiež poskytlo zázemie zmysluplnému projektu "Slovenskej školy a škôlky", ktorá prostredníctvom výučby slovenského jazyka a reálií prepája naše deti so Slovenskom a buduje tak nové príležitosti. A samozrejme nemôžem nespomenúť Vaše "Slovenské zvesti" - časopis, ktorý aj teraz držíte v rukách a ktorý roky prepájali krajanov, prinášal informácie, zaujímavosti a radosť.

Moje poďakovanie patrí všetkým generáciám vedenia Združenia a všetkým jeho podporovateľom a priaznivcom. Venovali ste tomu veľa - Váš čas, energiu, nápady, zaniatenosť. A to nie je samozrejmosť. Patrí Vám za to náš obdiv a vďaka.

Dámy a páni,

Vieme, že 50-ročný úspešný príbeh Združenia Slovákov žijúcich v zahraničí, tak ako ho poznáme, píše v týchto mesiacoch svoj epilóg. Život v slobode a dobe sociálnych médií prináša aj do života krajanov veľké zmeny. Všetci a všetko sa zdá byť blízko, k dispozícii - na jeden klik myškou a klasické organizovanie a združovanie sa už nie je pre mladšie generácie dostatočne atraktívne. Nová realita a príležitosti si nepochybne vyžadujú nové prístupy a zrejme aj nové formy fungovania krajanov. K tomu je však nevyhnutný jeden predpoklad - záujem a lídri. Želala by som si, aby sa v radoch početnej krajanov našli a Združenie pokračovalo v novom formáte 2.0.

Milí krajanovia,

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí, pán Miroslav Lajčák, Vás - našich krajanov považuje v mnohých smeroch za vyslancov Slovenskej republiky. Vo svojich komunitách, zamestnaniach, susedstve, Vašou prácou, angažmán, svojimi názormi a postojmi formujete pohľad iných na Slovensko. Prispievate k vytváraniu k obrazu Slovenska v zahraničí, k šíreniu jeho dobrého mena - a to si veľmi vážime.

Verím, že spoločné krajanov aktivity a pozitívny duch slovenskej spolupatričnosti pretrvá.

Vaša Andrea Elscheková Matisová, veľvyslankyňa

V KRÁTKOSTI Z NAŠICH PODUJATÍ

VYSTÚPENIE TANEČNÍKOV ZO SLOVENSKA

Dňa 22. septembra 2019 vystúpili v priestoroch pastoračného centra v Zürichu mladí tanečníci zo Slovenska. Žiaci súkromného tanečného konzervatória Dušana Nebylu v Trnave pricestovali na pozvanie Slovenskej školy a škôlky v Zürichu, aby našim krajanom predviedli svoje tanečné umenie.

Tanečníci sa predstavili s klasickým tancom, s variáciou z baletu Giselle a variáciou z baletu Labutie

jazero. Neoklasický, moderný a charakterový tanec predviedli v Uzbeckom tanci a v Sevillanas. Moderné spracovanie klasickej rozprávky Popoluška na záver očarilo publikum nielen tanečným stvárnením, umeleckým výrazom a choreografiou, ale aj krásnymi kostýmami a vlastnoručne vyrobenými kulisami.

Jednotlivé vystúpenia boli plné emócií a prezentáciou kreativity a moderného prístupu v oblasti choreografie a pohybového umenia.

Ľudia si predstavenia naplno užili, precítili a boli milo prekvapení vysokou profesionálnou úrovňou, ktorú nám študenti predviedli. Na záver diváci odmenili našich mladých umelcov obrovským potleskom. Všetci si odniesli domov kúsok toho „krásna“, ktoré tanečníci okolo seba rozdávali. Ďakujeme celému tímu učiteľov a žiakov súkromného tanečného konzervatória Dušana Nebylu v Trnave za krásny umelecký zážitok a želáme im veľa úspechov v ich ďalšom štúdiu!

Pripájame aj vyjadrenie pani riaditeľky konzervatória, pani Valérie Žilovej:

“Ďakujeme Slovenskej škole a škôlke v Zürichu, predovšetkým pani Monike Marekovej, za možnosť vystupovať v takom nádhernom meste, v takej krásnej sále a pred takým vďačným a vnímavým publikom! Zájazd do Zürichu bol najkrajší zo všetkých, ktoré sme doteraz absolvovali, a to sme navštívili Londýn, Paríž, Viedeň, Budapešť, Prahu a iné mestá, ale len v Zürichu mali naši žiaci možnosť prezentovať svoje tanečné umenie, čo bola pre nich jedinečná a nezabudnuteľná skúsenosť. Všetci tanečníci sa snažili podať maximálny výkon a záverečný dlhý aplauz so „standing ovation“ bol úžasným poďakovaním a povzbudením žiakov do ďalšej práce.”

Slovenská škola a škôlka ZH

Náš bulletin: Slovenské zvesti

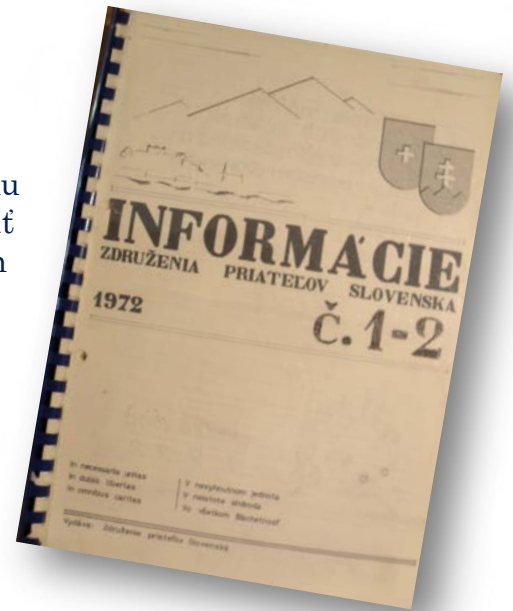
Rok 1969 a založenie Združenia Slovákov vo Švajčiarsku (ZSvŠ) bol aj zrodom myšlienky informovať a zhromažďovať nielen svojich členov, ale i ostatných novo prichádzajúcich krajanov o živote a možnostiach v novej, cudzej spoločnosti a budiť i udržiavať v nich slovenské národné povedomie.

Prví ochotní nadšenci zhromažďovali informácie a zostavovali prvé bulletiny na písacom stroji a následne ich kopírovali, aby ich potom rozposlali alebo osobne odovzdali všetkým záujemcom. Túto prácu „na kolene“ si dnes už vie málokto predstaviť. Koľko času venovali autori, všetko amatéri, príprave len jedného čísla? A to prvé ročníky *Informácií Združenia priateľov Slovenska* vychádzali podľa potreby, keď bolo nutné niečo oznámiť alebo vhodne pripomenúť nejakú udalosť zo slovenských dejín. Za to si zaslúžia náš rešpekt a úctu!

Po pár rokoch sa spolku podarilo nadobudnúť písací stroj so slovenskou klaviatúrou, čo zrýchlilo prípravu podkladov pre tlač. Tie sa rozmnožovali pre úsporu nákladov „cyklostilom“, vlastným rozmnožovacím strojom. Rozšírenie elektronických prístrojov a ich používanie umožnilo prípravu graficky kvalitnejších podkladov pre tlač. Náklad bulletinu sa neustále zvyšoval, z pôvodných asi 50 kusov až na 1200 kusov. Tie sa už nechávali tlačiť v miestnej tlačiarňi.

Stále to však bola časovo náročná práca, ktorú si ochotne vzali na svoje plecia dobrovoľníci z vedenia spolku. Boli si vedomí, že uverejnené informácie a články sú vzhľadom na dobu a situáciu emigrantov pre život v novej krajine veľmi nápomocné a dôležité. Námety príspevkov do *Informácií* čerpali z osobných skúseností krajanov, ktorí nejaký problém či situáciu už zažili, riešili a aj zdarne vyriešili. Časom došlo aj k zmene názvu, *Informácie* sa premenovali na *Slovenské zvesti*. Zmena názvu však nepriniesla nijakú zmenu v ich zameraní.

V spolkovom bulletine však ľudia nenašli len oficiálne resp. úradné informácie. Dočítali sa veľa o osobných či rodinných jubileách, úspechoch krajanov a vôbec o bežnom živote rodákov. Duch rodiny a príbuzenstva ďaleko od opustenej vlasti, ktoré tieto skromné noviny sprostredkovali, dávali ľuďom silu a pocit spolupatričnosti a súdržnosti.

V čase totality mohli noviny len nepriamo a „z druhej ruky“ informovať o situácii v Československu. Téma zviditeľnenia Slovákov a Slovenska, posilňovania národného povedomia a snaha o vlastný štát však bola stále prítomná.

Udalosti rokov 1989 a neskôr 1993 prijali členovia ZSvŠ i mnohí ďalší krajanovia s nadšením a zadostučinením. Svojím obsahom a aktuálnosťou prispeli k tomu aj aktivity ZSvŠ a jeho bulletinu.

S novou dobou prišli aj nové možnosti. Tvorba a zostavovanie SZ však stále prebiehala v domácej dielni výboru ZSvŠ. Skladanie SZ na potrebnú zásielkovú veľkosť pre distribúciu pripravili dobrovoľníčky za jedno odpoľudnie.

Dnes sme veľmi hrdí na to, že za 50 rokov vydávania spolkového bulletinu sa zostavovatelia SZ mohli spoľahnúť na prispievateľov z vlastných radov i na príspevky od priaznivcov Združenia. Tým si Slovenské zvesti zachovali svoju originalitu, ktorá sa v čase internetu ešte zvýraznila.

50 rokov boli Slovenské zvesti neoddeliteľnou súčasťou činnosti ZSvŠ, odzrkadľovali jeho poslanie a smerovanie.

V roku 2019 uzavrie ZSvŠ svoje aktivity a zastaví aj vydávanie Slovenských zvestí. Sme presvedčení, že sa tým ukončí len jedna etapa krajanového života Slovákov vo Švajčiarsku.

Lebo motto: „ **Každý koniec je šancou pre nový začiatok**“ dáva nádej...

(Text je príspevkom ZSvŠ do pripravovaného Svetového kalendára Slovákov v zahraničí 2020)

Milí krajanovia,

ZSvŠ končí svoju činnosť a s ňou sa končí aj moja dobrovoľná práca, ktorú som vykonávala s veľkou radosťou. Prirástli mi k srdcu rôzne podujatia, napr. obľúbené Fašiangy, ktoré som z láskou organizovala. Veľa nového som sa naučila a skúsenej, ktoré som nadobudla, ma posúvajú ďalej.

Chcem sa vám milí krajanovia srdečne poďakovať za vašu dôveru, za vždy hojnú návštevnosť na našich podujatiach, za všetky nové známosti, za milé úsmevy a radosť, za váš pocit spokojnosti, ktorý vždy utkvel v mojich ušiach, ale aj v srdci. Dávalo mi to stále pociťť, že tú prácu vykonávam profesionálne a na dobrej úrovni.

Ďakujem touto cestou aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí ma počas môjho pôsobenia v ZSvŠ podporovali. Bez vás by sa to ono každé podujatie neuskutočnilo.

Želám nám všetkým do budúcnosti hlavne pevné zdravie a radosť z každého momentu.

Renátka Muchová

Oslavy 160. výročia narodenia prof. Aurela Stodolu na Slovensku

1859 - 2019

Prof. Dr. Aurel Stodola

Oslavy 160 výročia
narodenia na Slovensku,
Trenčianske Teplice,
Košice, Liptovský Mikuláš,
Žilina, Bratislava

160 Jahre Jubiläumsfeier
in Zürich – Schweiz
Celebrations of the 160th
birth anniversary in
Brussels, Belgium

Po oslavách v Zürichu a Bruseli, pokračovali v mesiacoch máj a september 2019 mimoriadne oslavy 160. výročia narodenia prof. Aurela Stodolu na Slovensku, konkrétne v Trenčianskych Tepliciach, v Košiciach, v Liptovskom Mikuláši, v Žiline a v Bratislave. Nový veľvyslanec Švajčiarska na Slovensku, pán Alexander Hoffet, vyzdvihol ekonomický a kultúrny prínos prof. Stodolu pre švajčiarske

hospodárstvo. V kultúrnej časti osláv účinkovala švajčiarska folklórna skupina Alphorngroupe Kaisten z kantónu Aargau hudobným vystúpením na typických švajčiarskych nástrojoch „alphorn“. Doplnenie programu hudobnou skupinou zo Švajčiarska bolo veľmi milé a prekvapivé pre väčšinu prítomných, lebo to videli a počuli prvý krát.

Prof. Aurel. Stodola prichádza späť
v pamätiach z Zürichu do svojho rodného domova

Pre veľvyslanca Švajčiarskej konfederácie Alexandra Hoffeta sa A. Stodola stal symbolom. „Bol jedným z prvých a najdôležitejších styčných bodov medzi našimi krajinami,“ podčiarkol pán Hoffet. Pripomenul, že si vybral štúdium techniky na tamojšej univerzite a skončil ho s vyznamenaním. Hneď nato začal pôsobiť ako docent na technickej vysokej škole ETH v Zürichu.

Význam prof. Stodolu pre rozvoj vedy a aktivity Slovenského technického múzea v Košiciach pri zachovávaní technických pamiatok ocenil jeho riaditeľ pán Eugen Labanič, ktorý odovzdal vyznamenanie múzea viacerým inštitúciám.

Miro Suvada, Zürich, Switzerland

Na snímke zľava: predseda SOPK Peter Mihók, štátny tajomník MZV Lukáš Parížek, veľvyslanec Švajčiarskej konfederácie Alexander Hoffet, výkonný riaditeľ SPNZ Ján Klepáč a primátor Lipt. Mikuláša Ján Blcháč

O výučbe slovenčiny v krajaňskom prostredí

Na pôde Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici sa počas prvého septembrového týždňa intenzívne diskutovalo na tému krajaňského školstva v zahraničí. Vďaka takmer piatim desiatkam odborníkov, ktorí si pripravili veľmi hodnotné príspevky, medzinárodná vedecká konferencia s názvom *Slovenské národnostné školstvo a zachovanie národnostného povedomia v krajinách strednej, južnej a východnej Európy* dosiahla veľmi vysokú odbornú i reprezentačnú úroveň.

Zásľuhou výbornému ktorý sa podpísali Spoločnosť v Nadlaku, Asociácia v Srbsku, Pedagogické v Maďarsku, ŠVK a UMB vypočúť si príspevky nielen ale i zo západnej Európy:

Medzi referujúcimi taktiež školstva zo Srbska, Ukrajiny, Poľska, Česka, Zastúpení boli škôl, metodickí krajaňských Slovenska. i odporúčací charakter.

organizátorskému tímu, pod pre edukáciu a kultúru slovenských pedagógov metodické centrum mali poslucháči možnosť z avizovaných častí Európy, Veľkej Británie a Írska.

vystúpili odborníci z oblasti Rumunska, Maďarska, Chorvátska a Slovenska. najmä riaditelia a učitelia pracovníci, zástupcovia organizácií i odborníci zo Príspevky mali popisný

Auditórium si vypočulo príspevky nielen z histórie slovenského školstva v zahraničí, ale najmä príspevky zamerané na aktuálny stav výučby v slovenčine i slovenčiny mimo územia Slovenskej republiky, na nedostatky i pozitíva takejto výučby, záujem krajanov o slovenskú výučbu, ako i personálne i materiálne zabezpečenie slovenských škôl a vzdelávacích centier v zahraničí. Odznali návrhy na mnohé spolupráce a podporu krajaňského školstva zo strany SR.

O reprezentačné zastúpenie zo strany Slovenskej republiky sa postarali: Oľga Nachtmannová, štátna tajomníčka MŠVVaŠ SR, Vladimír Hiadlovský, rektor UMB v Banskej Bystrici, Michal Kottman, generálny riaditeľ sekcie MZVaEZ SR, Ján Varšo a Peter Prochávka, predseda a podpredseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Plénu sa prihovoril i Vladimír Skalský, predseda Svetového

zduženia Slovákov v zahraničí a Blanka Snopková, riaditeľka Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

Z konferencie boli prijaté závery, ktoré budú predložené Školskej komisii ÚSZZ, ako jeden zo zásadných dokumentov pre prácu ÚSZZ v tejto oblasti. Organizátori tiež plánujú vydať zborník obsahujúci všetky príspevky konferencie v plnom znení.

Zuzana Pavelcová
Matica Slovenská

**NECH VAŠIM A NAŠIM
VIANOČNÝM ŽELANÍM
A SPLNENÝM SNOM JE,
ABY SME LÁSKU A
ŽIARIVÝ POCIT
TÝCHTO SVIATKOV
ZAŽÍVALI PO CELÝ
BUDÚCI ROK.**

**PEVNÉ ZDRAVIE A
VŠETKO DOBRÉ ŽELÁ**

REDAKCIA SLOVENSKÝCH ZVESTÍ

KALENDÁR PLÁNOVANÝCH PODUJATÍ

Kapustnica: December 2019
(bližšie info SKM Zürich)

Športový deň detí: Máj-Jún 2020
(pod záštitou Slovenskej školy a škôlky ZH)

Stretnutie krajanov na chata pri Lausanne:
20. jún 2020

**Sledujte prosím
webové stránky a facebook
konkrétnych organizátorov**

Oficiálna webová stránka ZSvŠ

www.slovenskezvesti.ch

bude k nahliadnutiu do 31.12.2020
a bude aktualizovaná len
informáciami súvisiacimi
s ukončením činnosti ZSvŠ.

**Úrad pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

*Informácie o živote krajanov doma i vo
svete nájdete na internetovej stránke
Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí:
www.uszz.sk*

Slovenské zvesti – Tlačový orgán Združenia Slovákov vo Švajčiarsku. Vychádza min. 4x za rok. Náklad 400 ks výtlačkov.

Vydavateľ: Združenie Slovákov vo Švajčiarsku. Zodpovedný redaktor a grafická úprava: Mgr. Lenka Valachová.

Články podpísané menom alebo značkou autora nemusia bezpodmienečne vyjadrovať mienku vydavateľa.

Informácie o pripravovaných podujatiach ZSvŠ nájdete aj na našej internetovej stránke: www.slovenskezvesti.ch

Združenie Slovákov vo Švajčiarsku

Vereinigung der Slowaken in der Schweiz, 8000 Zürich,

Postkonto: 80-22363-1, IBAN: CH45 0900 0000 8002 2363 1